

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missae Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. XII. De Benedictione in fine Missæ, & Evangelio S. Joannis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](#)

dragesima dicto per Celebrantem Oremus, b. Diaconus in cornu Epistolæ vertens se ad Populum. junctis manibus dicit, ut suprà: *Humiliate capita vestra DEO*, c. quo dicto vertit se versùs Altare à tergo Celebrantis, & Celebrans dicit Orationem super Populum.

X. Defert autem Diaconus librum clausum, quem deinde aperit, ubi legenda est Communio. Sed & genuflexionem non omittit, quando transit ante medium Altaris.

XI. Itidem cum genuflexione in medio Altaris, ita tamen, ut superiorem gradum Diacono transcungi cedat.

XII. Genuflectens tamen iterum, quando accedit ad medium Altaris.

A. Nonnihil tamen ad latus, ne tergum Celebranti obvertat.

B. Ad ultimam scilicet Orationem, prout in Missali notatur.

C. Ubi tamen, quando se vertit, non opus est, genuflexionem facere, ut ait Gavantus híc lit. s.

TITULUS XII.

DE BENEDICTIONE IN FINE MISSÆ. ET EVANGELIO S. IOANNIS.

I. **D**icto *Ite Missa est*, vel, *Benedicamus Domino*,
ut suprà, Celebrans ante medium Altaris
stans junctis manibus super eo, & capite inclinato,
dicit secretò *Placeat tibi sancta Trinitas*, quo dicto,
extensis manibus hinc inde super Altare positis,
ipsum in medio osculatur: tum erigens se, adhuc
stans versùs illud, elevat ad Cælum oculos, & ma-
nus, quas extendit, & jungit, d. caputque Crucis
inclinans dicit intelligibili voce, *Benedicat vos Omnipotens DEVS*, & junctis manibus, ac demissis ad ter-
ram oculis, vertens se ad Populum à sinistro latere

ad

254   *Pars VI. Rubricæ de Ritibus Missæ*

ad dextrum, extensâ manu dextrâ, junctisque digiti, & manu sinistrâ infra pectus positâ semel, e. benedicit Populo dicens: *Pater, Filius, Spiritus sanctus.* **B.** *Amen.* & circulum perficiens f. accedit ad cornu Evangelij, ubi dicto *Dominus vobiscum*, & **B.** *Et cum spiritu tuo*, pollice dextro signans primum signo Crucis Altare, seu librū in principio Evangelij, **G.** deinde frontē & pectus, dicit h. *Initium S. Evangelij secundum Ioannem*, vel *Sequentia S. Evangelij*, ut dictum est in Rubricis generalibus, & **B.** *Gloria tibi Domine*, junctis manibus legit Evangelium, *In principio*, vel aliud, ut convenit. **i.** Cùm dicit: *Et Verbum Caro factum est*, genuflectit versus cornu Evangelij, & surgens prosequitur, ut priùs. Quo finito, Minister stans à parte Epistolæ respondet *DEO gratias.*

D. Extendit quidem elevando, jungit autem post elevationem.

E. Ad differentiam Episcoporum & Abbatum, qui ter benedicere solent.

F. Id est, non amplius ad medium Altaris rediens, sed ex integrō se vertens.

G. Vel etiam ipsam Tabellam, si memoriæ suæ diffidens ex illa legit Evangelium.

H. Ita tamen, ut, dum Altare, vel librum, vel Tabellam signat, manum sinistram Altari; dum verò se signat, pectori apponat.

I. Id est, prout Festa & Feriæ occurrentes v. g. Dominicae, Feriæ maiores, & Vigiliæ, requirunt.

II. Si Celebrans in Altari vertit faciem ad Populum, non vertit se, sed stans, ut erat, benedicit Populo, ut suprà, in medio Altaris, **k.** deinde accedit ad cornu Evangelij, & dicit Evangelium Sancti Joannis.

K. Puta, si Altare ad Orientem sit exstructum, ita ut, dum Celebrans versus Altare stat, Populum ante oculos habeat.

III. Si

III. Si celebravit coram summo Pontifice, Cardinale, & Legato Sedis Apostolicæ, vel Patriarcha, Archiepiscopo, & Episcopo in Provincia, Civitate, vel Diœcesi sua existente, Celebrans dicto: *Placeat tibi SS. Trinitas*, dicit: *Benedicat vos Omnipotens Deus*, & convertens se ad Summum Pontificem genuflectit, ad Cardinalem verò, & Legatum, vel alium ex supradictis Prælatis, capite inclinato, quasi licentiam benedicendi petens prosequitur: *Pater, Filius, Et Spiritus sanctus*, benedicens astantes à parte, ubi non adest Pontifex, Cardinalis, Legatus, aut Prælatus prædicti. Si autem celebravit coram Patriarcha, Archiepiscopo, & Episcopo extra eorum Provinciam, Civitatem, aut Diœcesin constitutis, eis absque alio respectu, ut cæteris, qui intersunt, more consueto benedicit.

IV. Si autem celebravit pro Defunctis, dicto: *Placeat tibi SS. Trinitas*, ut supra, & osculato Altari, accedit ad cornu Evangelij, & dicit Evangelium S. Joannis, prætermissa benedictione, quæ in Missis De functorum non datur.

V. Finito Evangelio in fine Missæ, si celebravit coram Summo Pontifice, Cardinale, & Legato Sedis Apostolicæ, vel Patriarcha, Archiepiscopo, & Episcopo, convertit se ad illum, coram quo ex prædictis celebravit, & facit reverentiam convenientem.

I. Si non celebravit coram aliquo prædictorum, hujusmodi reverentiam prætermittit.

L. Modicâ scilicet genuflexione, vel profundâ Corporis inclinatione, prout mos est in loco, in quo celebrat.

VI. Quibus omnibus absolutis, extinguuntur per Ministrum candelæ, i. interim Sacerdos accipit sinistrâ Calicem, dexteram ponens super Bursam, ne aliquid

256 *Pars VI. Rubricæ de Ritibus Missæ*

aliquid cadat, descendit ante infimum gradum Altaris, *n.* & ibi in medio vertens se ad illud, caput inclinat, *o.* vel, si in eo est Tabernaculum SS. Sacramenti, genuflectit, & factâ reverentiâ, accipit Birretum à Ministro, caput cooperit, ac præcedente eodem Ministro, eodem modo, quo venerat, redit ad Sacristiam, interim dicens Antiphonam *Trium Puerorum*, *p.* & Canticum *Benedicite*. Si verò dimissus sit Paramenta apud Altare, ubi celebravit, finito Evangelio prædicto ibidem illis se exiuit, & dicit Antiphonam *Trium Puerorum* cum *Cantico Benedicite*, & alijs Orationibus, ut suo loco ponuntur.

M. Extingui deberent juxta Gavantum hîc *lit.* *F.* primò in cornu Evangelij, deinde in cornu Epistolæ, ut Minister statim Missale cum Birreto Sacerdotis accipere possit; unde non bene faciunt Ministri, qui, dum Celebrans Evangelium legit, in cornu Epistolæ jam lumen extinguunt; nec enim lumina extingui debent ante finem Missæ; præstâque Sacerdotem exspectare, quâm aliquid non satis Rubricis conveniens agere.

N. Priùs tamen etiam, dum ab Altaris medio discedit Crucifixionem faciens.

O. Cum profunda ipsius etiam Corporis inclinatione, uti ex alibi dictis de inclinatione ante Altare colligitur.

P. Quam tamen in Festis Duplicibus etiam ante Canticum integrum recitat.

*VII. In Missa solemani Celebrans eadem voce & modo, quo in privatis Missis, semel tantum benedicit Populo, nisi sit Episcopus, *q.* & dicto Evangelio secundum Joannem, vel alio, ut suprà, Ministerante Subdiacono librum, *r.* si opus est, discedit cum Ministris ordine & modo, quo venerat.*

Q. Aut Abbas, qui ad modum Episcoporum ter etiam benedicere solet.

R. Id est, ad cornu Evangelij deferente, & folia, si opus est,

est, vertente; Diacono interea quāsi medio inter Celebrantem & Subdiaconum, aliquantū tamen post Celebrantem, stante. Qui ambo ad benedictionem Celebrantis genuflectunt in supremo gradu ad bina latera Celebrantis, &, dum is benedictionem dat Populi, etiam ipsi sibi Crucis signum formant.

VIII. Episcopus autem ter benedit Populo, etiam in Missis privatis, ut in Cæterinali habetur.

T I T U L U S XIII.

P R E C E S I N R E C E S S V A B A L T A R I S A C E R D O T I B V S D I C E N D A E .

Antiph. Trium puerorum cantemus Hymnum, &c.

Canticum trium puerorum. Dan. 3.

Benedicite omnia opera Domini Domino &c.

Psalm. 150. Laudate Dominum in Sanctis ejus.

Sumuntur ex Laudibus Dominicis. Deinde repetitur *Antiph.*

Trium puerorum cantemus Hymnum: quem cantabant Sancti in camino ignis benedicentes Dominum.

Quæ Antiphona in Festis Duplicibus tantum Duplicatur:
& in Missis, quæ ritu Duplici, id est, sub una Oratione (etiam pro Defunctis) dicuntur: & tempore Paschali additur in fine,
Alleluja.

Sacerdos dicit:

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Pater noster.

- ¶. Et ne nos inducas in temptationem.
- R. Sed libera nos à malo. Amen.
- ¶. Confiteantur tibi Domine omnia opera tua.
- R. Et Sancti tui benedicant tibi.
- ¶. Exultabunt Sancti in Gloria.
- R. Lætabuntur in cubilibus suis.
- ¶. Domine exaudi Orationem meam.
- R. Et clamor meus ad te veniat.
- ¶. Dominus vobiscum.
- R. Et cum Spiritu tuo.

Instruct. I.

R

O R E -